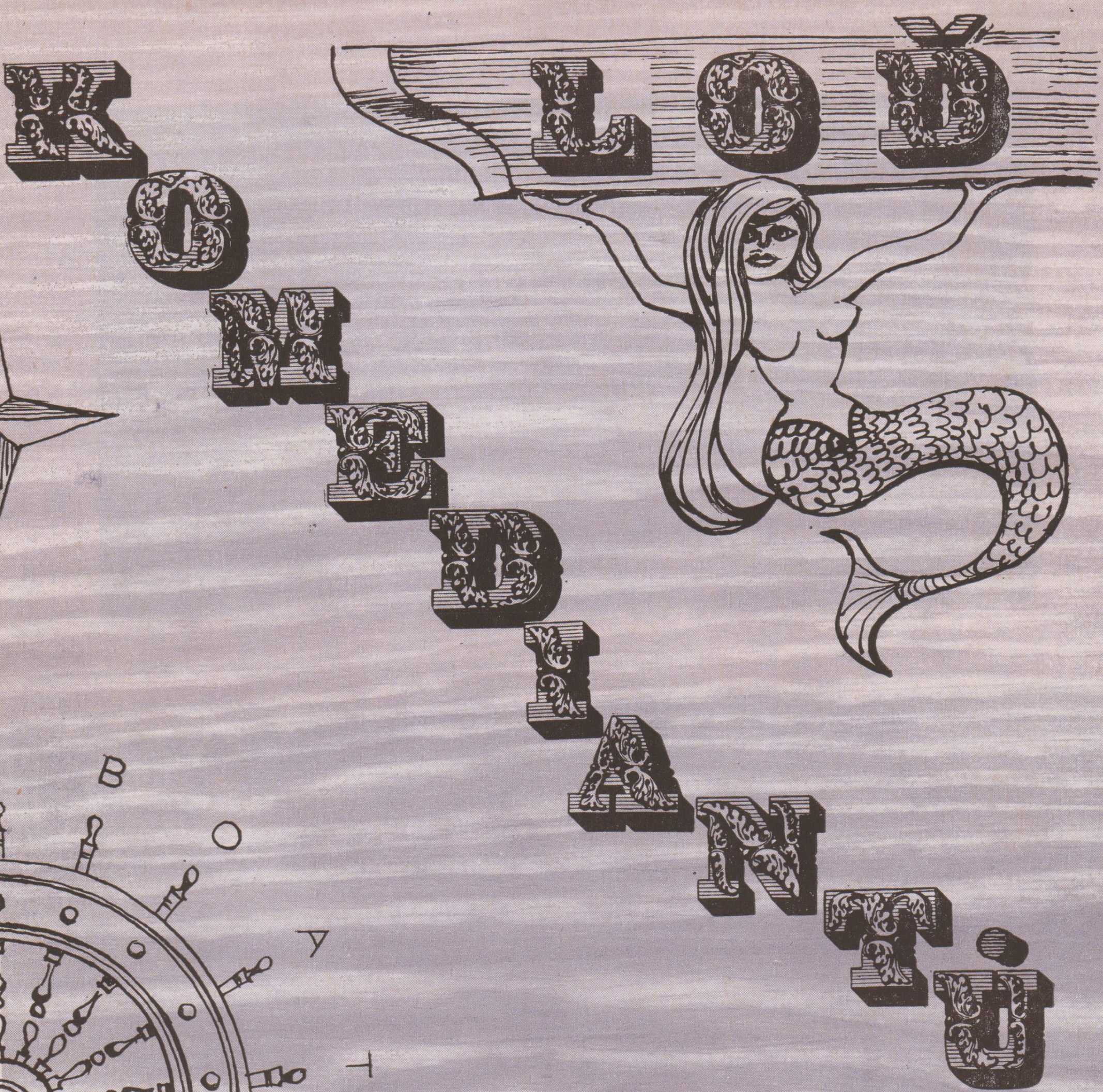
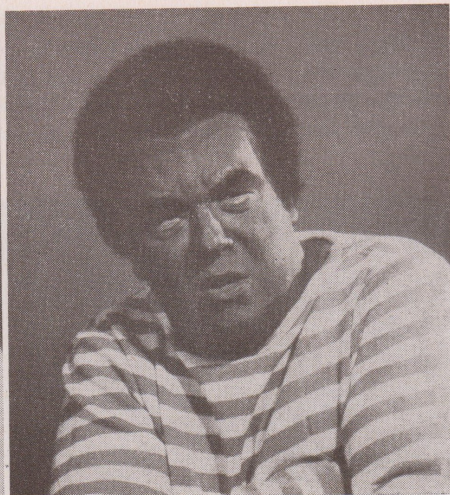

*Kalná řeka,
ta hrozná řeka
přec vidět musí,
co černej zkusí.
A jen se valí
tou dlouhou rovinou dál.*

*Jak dál se žene,
co chce si veme,
na nás co dřeme
si nevzpomene.
A jen se valí
tou dlouhou rovinou dál.*

*Ty a já jen dřem a dřem.
bolej nás záda a čert nás vem.
Chyť ten žok!
Vesluj blíž!
Když zapijíš vztek,
rok si odsedíš.*

*Nespím, nejím
a vztek mě škrtí.
Já žít se bojím,
mám strach ze smrti
a Mississippi se valí
rovinou dál.*

Je zajímavým faktem v dějinách muzikálu, že takřka všechny (alespoň ty úspěšné) muzikály vznikly jako přepisy již existujících literárních děl, většinou velmi slavných. Podobně jako »Loď komediantů« je divadelní adaptací románu »Muž jménem La Mancha« či »Zorba«, »My fair lady« rozvádí do nové jevištní podoby slavný Shawův Pygmalion, řadu muzikálových zpracování již zaznamenaly Shakespearovy hry, jmenujme za všechny alespoň Kiss Me,

Kate (Zkrocení zlé ženy) či »West-Side Story« (zmodernizovaný námět Romea a Julie), »Šumař na střeše« je jevištní montáž povídek spisovatele Šoloma Alejchema, muzikál »Promises — Promises«, do češtiny přeložený jako »Sliby — chyby« je jevištním přepisem známého filmu »Byt«, a konečně nejnovější muzikálový slágr Broadwaye »Ježíš Kristus, hvězda ze všech nejjasnější« převádí do divadelní podoby dokonce biblické příběhy.

Je poučným svědectvím z historie našeho divadelnictví, že v celém období první republiky se »Loď komediantů« nedostala na naše jeviště. Ačkoli tehdy neexistovaly devízové překážky, nemohlo se toto dílo, prodchnuté etikou a humanismem objevit na jevištích našich divadel, na nichž kralovaly různé operety typu »U svatého Antoníčka«, »Šavlenka broušená«, či »Odtroubeno«.

Není na škodu si připomenout, že opereta Státního divadla v Ostravě byla jedním z prvních souborů v naší republice, která uvedla na svou scénu muzikál. Byl to v roce 1948 »Divotvorný hrnec« Burtona Lanea, který byl v Ostravě uveden současně s Prahou v režii Jana Pacla a hudebním nastudování Vladimíra Brázdy s Josefem Kobrem v roli Čochtana a Jiřinou Hruškovou v roli Káči.

JEROME KERN

LOŽ K O M E D I A N T Ů

OSCAR HAMMERSTEIN II.

Podle románu Edny Ferberové — Překlad Jana Kvapilová

Dirigent: **VLADIMÍR BRÁZDA**

Režisér: **VLADISLAV HAMŠÍK**

Výtvarník scény: **Vladimír Šrámek, nositel vyznamenání
»Za vynikající práci«**

Výtvarník kostýmů: **Bohuslava Čiháková**

Choreograf: **Julie Jastřembská**

Sbormistr: **Josef Kubenka**

Korepetitor: **František Čihánek**

Kapitán Andy Hawkes	Josef Kobr
Parthy Ann Hawkesová	Zdenka Poláčková
Magnolie	Karla Diváková Hana Hraňilová
Gaylord Ravenal	Zdeněk Růžička
Joe	Kosťa Holubář Karel Průša, sólista opery SDO
Queenie	Jiřina Hrušková
Julie	Ilena Flaková Helena Riehslová
Ellie	Vlasta Tolarová
Frank	Karel Smolka Ota Viktorin
Steve	Jan Vyorálek
Pete	Otakar Sedláček
Windy	František Býdžovský j. h.

Pérák	František Návrat
Vallon, šerif	Karel Šíp
Zálesák	Karel Lupínek
Jebb	Břetislav Doskočil
Jim	Oldřich Pika
Jake	František Návrat
Bytná	Zdena Luzarová
Stará žena	Růžena Jančová j. h.
Charlie, portýr	Rudolf Kubica
Vyvolavači	Antonín Bendík Jiří Rogozný
Ethel	Marie Grzegorzová
Starý karbaník	Rajmund Mádr
Slečinky	Anna Bendíková Marie Kaděrová Hana Krulíková Božena Stašková
Šviháci	Miroslav Dvorník Rajmund Mádr Jiří Rogozný Josef Šitko

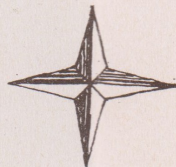
Účinkuje orchestr a sbor operety a balet SDO

Představení řídí: **Karel Balát**

Text sleduje: **Jarmila Markusová**

Přestávka po I. díle (7. obraze)

Premiéra v sobotu 9. prosince 1972 v 19 hodin v Divadle
jiřího Myrona

LOŤ KOMEDIANTŮ 27. prosince 1927 měla v New Yorku premiéru »Loď komediantů«. Jak se později ukázalo, vstoupilo toto datum do dějin hudebního divadla jako jeden z velmi důležitých dnů v historii tohoto žánru. Tento fakt ovšem nebyl před zmíněnou premiérou tak samozřejmý, jak se nám zdá dnes. Vypráví se následující historka. Když Jerome Kern přišel za Ednou Ferberovou, autorkou právě vyšlého bestselleru »Loď komediantů« s návrhem, že na námět románu napíše hudební komedii (musical comedy — později se úpravou a zkrácením z tohoto výrazu narodilo nové české slovo muzikál), zareagovala spisovatelka: »Vy jste se zbláznil, Jerry?« Názor paní Ferberové na duševní pochody skladatele Jeroma Kerna nebyl ani tak podivný, protože kdo si přečetl barvitou kroniku o osudech jednoho »showboatu« — lodi komediantů na Mississippi, která v sobě zahrnuje spoustu lidských osudů v časovém období takřka půlstoletí, ten si opravdu jen těžko představí, že tato rozkošatěná tematika se dá nějakým způsobem vtěsnat do tříhodinového divadelního představení. Jerome Kern a jeho libretista Oscar Hammerstein II. měli onu potřebnou dávku drзости, bez níž by na světě

nevzniklo patrně nic pozoruhodného a za přispění »Velkého Ziegfelda« — patrona veškerého hudebního divadla s velkým H a velkým D tehdejšího New Yorku spatřila Loď komediantů světlo světa. A sotva na tento divadelní svět vkročila, měla se čile k světu a hned při prvním uvedení dosáhla úctyhodného čísla 572 představení.

»Loď komediantů« měla štěstí na to, že u její kolébky stály takové dvě osobnosti jako skladatel Jerome Kern a libretista a textař Oscar Hammerstein II. Jerome Kern (1885—1945), syn německého otce a české matky! (Jako u mnohých skladatelů tohoto žánru, i zde se setkáváme s českým prostředím, tentokrát alespoň prostřednictvím matky.) Byl hudebník vysoce vzdělaný, který prošel americkým i evropským školením a dokonale zvládl všechny taje svého řemesla. Již před »Showboatem« ho proslavily hudební komedie »Oh, Boy«, »Sally« a »Sunny«, triumfem byl »Showboat«. Po tomto svém životním díle se věnoval především spolupráci s filmem, z jeho pera vzešly stovky melodií, z nichž mnohé lze zaslechnout i dnes, aniž si pochopitelně posluchač uvědomí, kdo byl jejich autorem. Jeho spolupracovník

Oscar Hammerstein II. (řadová číslovka za jménem značí, že v jeho případě jde o synovskou generaci; jeho otec byl slavným ředitelem a manažerem na newyorské Broadwai) během studií práv upsal svou duši divadlu. Slávu mu přinesl »Wildflower« v roce 1923, k němuž hudbu napsali Herbert Stothart a Vincent Youmans a především o rok později slavná Rose Marie Rudolfa Frimla. Jeho vrcholnými librety jsou nepochybně vedle Lodi komediantů díla, která napsal pro skladatele Richarda Rodgerse, především jejich společná »Oklahoma!«, dále pak »Carousel«, »South Pacific« či »Sound of Music«.

Brzy po triumfálním úspěchu »Lodi komediantů« na divadle se díla chopili filmoví producenti a »Loď komediantů« ve své filmové podobě ovládla celý svět. Perfektní filmové zpracování, s řadou vynikajících sólistických výkonů, s nezapomenutelným Paulem Robesonem, který se zasloužil o světovou slávu »Ol'man river«, melodie, o níž autorka románu Edna Ferberová prohlásila, když ji poprvé uslyšela, »ta nás všechny přežije«, tohoto chorálu, který jakoby přímo prýstil z hluboké studnice staletého utrpení, ponížení a bídy černého lidu, způsobily, že »Loď komediantů« vyplula ze své rodné Mississippi do všech moří a oceánů. A zůstala na nich do dnešních dnů. Nejen u nás, kde se v současné době hraje téměř ve všech větších divadlech. Ale například i v takovém Londýně, který rok co rok chrlí spoustu nových muzikálových titulů, některé úspěšné, jiné prchavé a pomíjející, znamenala loňská premiéra »Showboat« další triumf pro toto, málem již půlstoletí mladé dílo.

Můžeme si položit otázku, v čem je příčina úspěchů tohoto muzikálu, který dnes považujeme za jedno ze základních a stěžejních děl tohoto amerického mladšího sourozence evropské operety. Dílo samotné vzniklo v době, kdy se americké hudební divadlo teprve formovalo. Na jedné straně tu stála díla jako Frimlova Rose Marie, americký příběh přirozený do roucha klasické evropské operety, na druhé straně tu byly první pokusy o vlastní, specificky americké hudební divadlo. »Loď komediantů« spojila přednosti obou. Její námět je typicky »americký«, má v sobě něco nostalgie po zašlých časech, kdy se lidé ještě uměli bavit, kdy, jak říká kapitán Andy »to trvalo léta, než se člověk upil k smrti«, dýchne to trochu atmosférou »Chaloupky strýčka Toma«, a celý děj je prokomponován melodicky velmi bohatou hudbou, která na první poslech dokáže zaujmout diváka a přimutit ho, že si po odchodu z divadla bude pobrukovat některou z ústředních melodií. A navíc, celé zpracování, celý autorský přístup, ať už od Edny Ferberové, tak od samotných autorů muzikálu, je hluboce lidský, nepatetický, prostý, ale dýšící vírou v člověka. A proto jsme tak rádi, že se konečně »Loď komediantů« dostala i na naše jeviště a věříme, že kapitán Andy Hawkes, s celou svou pestrou společností, která se shromáždila na palubě jeho »Bavlníkového květu«, se svou dcerou Magnolií, krásným a neodolatelným gentlemanem Gaylordem Ravenalem z Ravenalů ve státě Tennessee, slavným intrikánem Frankem Schultzem, nejlepším komikem na celé Mississippi Elií Mac Chipleyovou, moudrým černochem Joem a všemi ostatními si získají i Vaše srdce, tak jako si získali srdce miliónů diváků na celém světě.

Mojmír Weimann

PO DNEŠNÍM PŘEDSTAVENÍ VÁS
ZVEME DO STŘEDISEK ZÁVODU

INTERHOTEL HOTEL IMPERIAL

A DOPORUČUJEME VÁM K NÁVŠTĚVĚ:

RESTAURACE

výběr jídel tuzemských i cizích kuchyní
a cukrářských specialit

HALA

výběr káv v úpravách (italská, vídeňská
apod.), speciality výrobků studené kuchyně

VINÁRNA IMPERIAL - s tancem -

výběr značkových vín z dodávek
tuzemských i zahraničních
Provoz v tomto středisku denně do 3 hodin

INTERHOTEL OSTRAVA, ZÁV. IMPERIAL

Ostrava I, Tyršova 6, telefon 22733

